

STORTINGET

Representantforslag 16 S

(2017–2018)

fra stortingsrepresentantene Audun Lysbakken, Lars Haltbrekken, Kari Elisabeth Kaski, Arne Nævra og Torgeir Knag Fylkesnes

Dokument 8:16 S (2017–2018)

Representantforslag fra stortingsrepresentantene Audun Lysbakken, Lars Haltbrekken, Kari Elisabeth Kaski, Arne Nævra og Torgeir Knag Fylkesnes om å gjennomføre Stortingets mål i klimaforliket om å kutte norske klimagassutslipp fram mot 2020

Til Stortinget

Bakgrunn

De ødeleggende klimaendringene er i gang. I Norge opplever man mer ekstremvær, styrtregn og flom. Men det er ikke Norge som blir hardest rammet, det er det de fattige landene som blir. Norge må kutte utslippene raskt og vise at nullutslipp er mulig.

Stortingets klimamål for kutt i norske klimagassutslipp fram til 2020 er nedfelt i klimaforlikene fra 2008 og 2012. Etter at metoden for beregning av klimagassutslipp ble endret i 2015 blant annet på grunn av utviklingen av nye utslippsfaktorer for de ulike klimagassene, er Norges klimamål for 2020 nå beregnet til å være at utslippene skal være 46,6–48,6 millioner tonn CO₂-ekvivalenter. Norske klimagassutslipp i 2016 var på 53,4 millioner tonn CO₂-ekvivalenter. Dette representantforslaget presenterer tiltak og virkemidler som, sammen med enkelte budsjettforslag, er tilstrekkelige for å nå Stortingets mål om kutt i klimagassene frem mot 2020, altså kutt i klimagassutslippene på minst 5 millioner tonn CO₂ sammenlignet med norske utslipp i 2016. Det forutsettes da at regjeringen velger å følge opp vedtak om for eksempel CO₂-fond for næringstransport med ambisiøse målsettinger og med rask implemente-

ring. I tillegg fremmes forslag som vil bidra til utslippskutt på lengre sikt.

Samferdsel

Veitrafikken stod for utslipp på 9,9 millioner tonn CO₂-ekvivalenter i 2016. Framskrivningene tyder på at utslippene vil være på 9,7 millioner tonn i 2020. Innenriks luftfart, sjøfart og fiske står for 6,5 millioner tonn CO₂-ekvivalenter, og utslippene er forventet å være 6,3 millioner tonn CO₂-ekvivalenter i 2020.

Transportsektoren er en sektor som i svært stor grad er avhengig av fossil energi, og en av de sektorene i Norge som slipper ut mest klimagasser. For å klare å kutte utslippene nok trengs flere strategier, både reduksjon i transportbehovet og god arealpolitikk, infrastrukturinvesteringer i miljøvennlige transportformer som kollektivtrafikk, virkemidler for overgang fra bil og fly til kollektivtransport, sykkel og gange, samt overføring av gods fra vei til sjø og bane, og dessuten et teknologiskifte som faser ut den fossile energien. På kort sikt vil et teknologiskift bort fra fossil energi kunne gi de raskeste utslippskuttene, men de andre strategiene trengs på lengre sikt, også for å kunne redusere den totale miljøbelastningen til sektoren.

I stortingsperioden 2013–2017 har Stortinget gjort en rekke vedtak for å kutte utslipp i transportsektoren. Dette gjelder for eksempel vedtak 388 (2014–2015), jf. Innst. 147 S (2014–2015), vedtatt 3. februar 2015:

«Stortinget ber regjeringen sørge for at kollektivtrafikken i 2025 som hovedregel benytter null- eller lavutslippsteknologi eller klimanøytralt drivstoff.»

Regjeringen har så langt ikke gjort noe for å følge opp vedtaket, til tross for at enkelte fylkeskommuner har gått foran og stilt krav. Dette er alvorlig fordi fylkes-

kommunale anbud på kollektivtrafikk har lang virketid, og det vil inngås avtaler i dag som vil vare forbi 2025. For å oppfylle vedtaket må konkrete retningslinjer for dagens anbud innføres.

Stortinget venter også på at regjeringen skal følge opp vedtak 957 fra behandlingen av Meld. St. 27 (2016–2017) 15. juni 2017, jf. Innst. 453 S (2016–2017):

«Stortinget ber regjeringen utarbeide krav i forskrift til lov om offentlige anskaffelser om at alle nye ferger og rutebåter benytter lav- eller nullutslippsteknologi når situasjonen tilsier at det er mulig.»

Dette vedtaket er viktig fordi det sørger for at klimateknologi blir innarbeidet uavhengig av om det er staten eller fylkeskommunen som utarbeider anbudet.

Det samme gjelder vedtak 80, vedtatt 3. desember 2015 i forbindelse med behandlingen av Prop. 1 S (2015–2016), jf. Innst. 25 (2015–2016):

«Stortinget ber regjeringen utarbeide krav om eller iverksette tiltak som gjør at alle nye offentlige kjøretøy og alle nye drosjer, ferjer, rutebåter og dieseltog benytter lav- eller nullutslippsteknologi når teknologien tilsier dette. Krav og tiltak skal være på plass innen 1. januar 2017. Regjeringen orienterer Stortinget om fremdrift i forbindelse med revidert nasjonalbudsjett 2016. Det lages en egen strategi for Nordlandsbanen.»

Dette gjelder også vedtak 19, vedtatt 18. oktober 2016 i forbindelse med behandlingen av Dokument 8:71 (2015–2016), jf. Innst. 22 S (2016–2017):

«Stortinget ber regjeringen foreslå et omsetningskrav for bruk av bærekraftig biodrivstoff i drivstoffet for skipsfarten.»

Stortinget venter dessuten på regjeringens oppfølging av vedtak 1110 gjort i forbindelse med revidert nasjonalbudsjett 2017 om å etablere et CO₂-fond for tungtransport. For å ha mulighet til å nå Stortingets klimamål for 2020 trengs det rask gjennomføring av vedtatte klimatiltak, og at vedtakene må gjennomføres med ambisiøse ambisjoner om utslippskutt.

Stortinget har vedtatt at en viss andel av alt drivstoff som brukes i kjøretøy på norske veier, skal være biodrivstoff. Målet er å øke omsetningspåbudet av biodrivstoff til 20 prosent innen 2020. Som en oppfølging av dette vedtaket har Stortinget gjort flere vedtak for å bedre klimanytten til biodrivstoffet som blandes inn, slik at utslippskuttene ikke bare er positive for det norske utslippsregnskapet, men også globalt. Dette gjelder vedtak 749, vedtatt 2. juni 2017 i forbindelse med behandlingen av Dokument 8:69 S (2016–2017), jf. Innst. 331 S (2016–2017), som venter på oppfølging:

«Stortinget ber regjeringen raskest mulig gjennomføre prosess med ESA for å avklare om det er rom for Norge til å gjøre gjeldende EUs bærekraftskrav for alt biodrivstoff som omsettes i Norge, eventuelt endringer som kan gjøres fra Norges side med sikte på å gjøre EUs

bærekraftskrav gjeldende for alt biodrivstoff som omsettes i Norge så raskt som mulig.»

Også vedtak 753, vedtatt 2. juni 2017 i forbindelse med behandlingen av Dokument 8:69 S (2016–2017), jf. Innst. 331 S (2016–2017), venter på oppfølging:

«Stortinget ber regjeringen gjennom forskrift til lov om offentlige anskaffelser stille krav om at det ikke skal benyttes biodrivstoff basert på palmeolje eller biprodukter av palmeolje. Forskriftsendringen skal tre i kraft så snart som mulig.»

Industri

Norsk industri har de siste to tiårene bevist at de kan kutte utslippene betydelig. I 2016 hadde norsk industri utslipp på 11,7 millioner tonn CO₂-ekvivalenter. Utslippene er ventet å stige til 12,2 millioner tonn CO₂-ekvivalenter uten nye tiltak. Om lag 4 millioner tonn CO₂ av utslippene kommer fra fossil energi til varmeformål. Om lag 1 million tonn CO₂ av utslippene i industrien er ikke-kvotepfiktige utslipp som man ikke har sterke virkemidler for å kutte i.

I et land med fantastiske fornybare ressurser som Norge er det ingen grunn til at industriens energibruk skal være fossil. For et høykompetent land som Norge, må satsing på nullutslippsløsninger være norsk industris konkurransefortrinn i en verden som skal løse klimaproblemet.

I stortingsperioden 2013–2017 har Stortinget gjort en rekke vedtak for å kutte utslipp i industrisektoren. Dette gjelder for eksempel vedtak 882, vedtatt 13. juni 2016 i forbindelse med behandlingen av regjeringens energimelding, jf. Innst. 401 S (2015–2016) og Meld. St. 25 (2015–2016):

«Stortinget ber regjeringen igangsette en utredning av verdikjeden og en finansieringsmodell for fangst og lagring av CO₂.»

Det gjelder også vedtak 686 og vedtak 687, vedtatt 23. mai 2016 i forbindelse med behandlingen av Dokument 8:50 (2015–2016), jf. Innst. 275 S (2015–2016):

«Stortinget ber regjeringen stimulere til økt bruk av trekull i ferrolegeringsindustrien gjennom risikoavlastning og støtte til industriskala demonstrasjonsanlegg og fullskala pilotprosjekt for norsk produksjon av trekull.»

og

«Stortinget ber regjeringen stimulere til økt bruk av hydrogen som reduksjonsmiddel gjennom risikoavlastning og støtte til industriskala demonstrasjonsanlegg og fullskala pilotprosjekt.»

Disse vedtakene unnlater regjeringen å følge opp ut over en generell henvisning til Enova, noe kontroll- og konstitusjonskomiteen har kritisert regjeringen for.

Fossil varme i industrien

Det er bred enighet på Stortinget om at fossil varme i bygg skal fases ut innen 2020, og det er nå på tide å utvide utfasingen av fossil energi også til varmeformål i industrien. I løpet av inneværende stortingsperiode bør det derfor legges fram en forskrift som forbyr fossil oppvarming i industrien med en tidsfrist for gjennomføring, på samme måte som man har gjort i bygg.

CO₂-fangst og -lagring

Verden er avhengig av å lykkes med CO₂-fangst og -lagring for å få kuttet utslippene raskt nok. Norge har store muligheter her, og det er store punktutslipp som bør fjernes.

I begynnelsen av inneværende stortingsperiode må staten ta en investeringsbeslutning om en lagringsløsning for CO₂ og lyse ut en konkurranse om fangst av CO₂ slik at det tas investeringsbeslutning for CO₂-fangst fra aktuelle punktutslipp i løpet av stortingsperioden.

Norcem Brevik er Norges største sementprodusent med utslipp på over 700 000 tonn. Karbonfangst og -lagring er eneste teknologi for store kutt i prosessutslippene fra sementproduksjon, og sement er en stor kilde til klimagasser i hele verden. Yaras ammoniakfabrikk i Porsgrunn er allerede grunnlag for studier på CO₂-fangst og en av kandidatene til CO₂-fangst, og ved å gjennomføre prosjektet kan man kutte utslippene betydelig. Avfallsforbrenningsanlegget på Klemetsrud er med i studien på CO₂-fangst i Norge. Byrådet i Oslo har anslått et mulig utslippskutt her på 165 000 tonn bare fra fossilt brennstoff. I tillegg er det mulig å fange CO₂ fra biomasse som blir brent.

Etter regjeringens plan skal det gjennomføres en konkurranse på fangst og en investeringsbeslutning på lagring i 2019. Før investeringsbeslutning for fangst og lagring kan vurderes og gjennomføres, trengs det en avklaring av finansieringsmodell for både fangst og lagring. For å holde på Norges ambisjoner om å styre mot lavutslippssamfunnet bør finansieringsmodellen ha som utgangspunkt at alle de tre CO₂-fangstprosjektene i regjeringens studie kan inkluderes. Dersom alle de tre prosjektene inkluderes, økes læringen, og de kan til sammen stå som forbilder for viktige industribransjer i Europa og resten av verden. Parallelt med at finansieringsmodellen blir avklart og offentliggjort, har staten ansvar for å holde framdrift i arbeidet med å klargjøre lagringsløsning for CO₂.

Prosessutslipp

Størstedelen av utslippene i fastlandsindustrien kommer fra industriprosessene, ikke fossil energibruk. Prosessutslippene er teknologisk sett mer krevende å fjerne, og nullutslipp i industrien er derfor et langsiktig prosjekt som det haster å starte med.

Produksjon av ferrosilisium og/eller silisium gir i dag utslipp på om lag 1,8 millioner tonn CO₂-ekvivalenter, i hovedsak utslipp fra kull og koks som reduksjonsmiddel. Staten må bidra med risikoavlastning og støtte til industriskala pilot- og fullskala demoanlegg til å utvikle et teknologiløp for norskprodusert trekull. For å oppnå rask klimaeffekt kreves forserte teknologiløp. Det er også viktig at det stimuleres til markeder for biprodukter fra trekullproduksjon – for eksempel omsetningspåbud av bærekraftig biodrivstoff, ordninger som etterspør fornybar plast og utvikling av infrastruktur til fjernvarme. Norge kan også vise at det går an å erstatte kull med hydrogen i produksjonsprosessen av titandioksid. Dette må gjøres gjennom å følge opp Stortingets vedtak om å støtte en slik omstilling i industrien. Satsingen på hydrogen og trekull som reduksjonsmiddel kan også være en del av en CO₂-reduksjonsavtale mellom Norsk Industri og staten.

Bygg og anlegg

Utslippene fra byggsektoren var på om lag 1,2 millioner tonn CO₂ i 2016 og er i sist utarbeidede framskrivning forventet å synke til 0,6 millioner tonn i 2020. Bygg og anlegg trenger å fase ut all fossil olje og gass, men også å bli mer energieffektiv. Som oppfølging av klimaforliket, samt flere stortingsvedtak i perioden 2013–2017, er det besluttet et forbud mot fossil fyringsolje og parafin til oppvarming av bygninger fra 2020. Forbudet gjelder boliger, offentlige bygg og næringsbygg. Regjeringen har anslått at utslippene fra fyring med fossil olje og parafin i 2015 var 739 000 tonn CO₂, og at forbudet regjeringen har utarbeidet i forskrift, er beregnet å redusere utslippene med 340 000 tonn CO₂ i året. Det er fortsatt gjenstående utslipp fra fossil oppvarming som ikke er omfattet av forbudet. Et forslag om å forby bruk av fossil mineralolje til oppvarming av driftsbygninger i landbruket og midlertidige bygninger er på høring. Når det gjelder å fjerne fossil gass til oppvarming av bygninger og å fjerne bruken av fossil energi til bruk i fjernvarme, har regjeringen valgt å varsle videre utredninger (ifølge pressemelding fra Klima- og miljødepartementet 15. juni 2017). På samme tid varslet regjeringen at de i 2017 ville utrede muligheten for å redusere eller fase ut bruk av mineralolje til oppvarming og bygningstørking ved bygge- og anleggsplasser.

Olje og gassindustrien

Utslippene fra olje- og gassektoren var på 14,9 millioner tonn i 2016 og er ventet å stige til 15,1 millioner tonn CO₂-ekvivalenter innen 2020. Olje- og gassvirksomheten er hovedårsaken til økningen i innlands klimagassutslipp siden 1990 med en utslippsvekst på over 80 prosent. Årsaken er i hovedsak at energiforsyningen på oljeplattformene drives med fossil gass. I til-

legg forårsaker norsk olje og gass store klimagassutslipp i landene den eksporteres til.

For å bekjempe klimaendringene må store deler av verdens fossile ressurser forbli ubrukt. Verden har allerede funnet mer fossil energi enn klimaet tåler at man henter ut. Ved at Norge lar være å lete etter mer olje og gass, unngås nye utslipp. Det må derfor ikke gjennomføres tildeling av nye utvinningstillatelser i neste stortingsperiode (24. konsesjonsrunde) eller gjennom tildeling i forhåndsdefinerte områder (TFO).

Alle utbygginger på norsk sokkel som det er flertall for, skal ha som krav at man bygger ut med utslippsfri energiforsyning, som for eksempel kraft fra land eller havvind. Dette betyr for eksempel at Johan Castberg i Barentshavet ikke kan bygges med fossil energiforsyning. Siden det er Miljødirektoratet som gir utslippstillatelser til oljeselskapene, må det i tildelingsbrevet fra Klima- og miljødepartementet til Miljødirektoratet stå at best tilgjengelige teknikker (BAT) kreves av petroleumsumindustrien. Det er ikke lagt inn tall for utslippskutt fra dette i kommende fireårsperiode, men vedtak som gjøres før 2021, har store konsekvenser for framtidige utslippskutt. Tiltak som kan bidra til betydelige utslippskutt på kort sikt, er å elektrifisere Hammerfest LNG med kraft fra nettet og slik redusere utslippene med over 600 000 tonn i året, samt å elektrifisere Kårstø-terminalen.

Landbruk

Utslippene fra jordbruket var på 4,6 millioner tonn CO₂-ekvivalenter i 2016. Uten nye tiltak er utslippene forventet å være på 4,3 millioner tonn CO₂-ekvivalenter i 2020. Utslippene kommer i hovedsak i form av prosessutslipp av metan fra husdyr og husdyrgjødsel, lystgass fra gjødsel og jord og CO₂ fra dyrking av myr. Om lag 90 prosent av utslippene av klimagasser fra jordbruket er knyttet til fôr- og husdyrproduksjon.

Plast

Fossil plast står globalt for omtrent like store klimagassutslipp som all flytrafikk. Det finnes ingen eksakte tall på bruken av plast eller utslipp fra den i Norge. Anslagsvis brukes det nærmere 500 millioner kg plast årlig – tilsvarende ca. 100 kg pr. innbygger. Det gir et utslipp av klimagasser i hele verdikjeden på ca. 2,5 millioner tonn CO₂-ekvivalenter.

Det finnes fullgode alternativer til plast laget av fossil olje med både resirkulert og fornybart råstoff, som har eksakt samme egenskaper som den fossile plasten. Dette er plast som kan inngå i innsamlingssystemene for plast.

Det er i dag ingen avgifter på fossil bruk til plast eller andre virkemidler for å få til en overgang til mer miljøvennlige plast. Stortinget har gjort flere vedtak siste stortingsperiode om utredninger av innføring av en av-

gift på fossil plast, men med manglende oppfølging fra regjeringen.

For gjennomføring av et EU-direktiv ble det fremmet forslag fra Miljødirektoratet om å innføre en avgift på plastposer på 2 kroner. Som alternativ foreslo bransjen i mars 2017 å opprette et avgiftsfinansiert miljøfond for å bidra til å løse miljøutfordringene med plastposer.

Dette blir nå gjennomført i overenstemmelse med regjeringen med opprettelse av Handelens miljøfond. Dette er et godt nytt initiativ som bør utvides til all plastbruk.

Forslag

På denne bakgrunn fremmes følgende

forslag:

1. Stortinget ber regjeringen gjennom forskrift til lov om offentlige anskaffelser slå fast at anbud om all kollektivtrafikk skal basere seg på nullutslippsteknologi eller fornybart drivstoff der dette er teknisk mulig. Dersom det ikke er mulig, skal det stilles konkrete energi- og utslippskrav. Samme vilkår skal gjelde for tjenester utført i egenregi.
2. Stortinget ber regjeringen fremme forslag til Stortinget, senest i vårsesjonen 2018, om at en av strekningene som i dag trafikkeres med diesellokomotiv, skal drives med hydrogen.
3. Stortinget ber regjeringen stille krav til kommuner og næringsaktører om å følge Miljødirektoratets anbefaling om å sortere ut matavfall fra husholdninger og husholdningslignende avfall fra næringer med sikte på at det utsorterte avfallet går til gjenbruk og gjenvinning, som for eksempel produksjon av biogass/biodrivstoff og gjødsel, samt legge en plan for infrastruktur og utrullingsprosjekter for biogassforsyning og -kjøretøy slik at biogassen tas i bruk.
4. Stortinget ber regjeringen stille krav om at alt kloakkslam skal behandles fortrinnsvis gjennom produksjon av biogass og biogjødsel eller kompost. For større anlegg skal hovedregelen være at biogassen oppgraderes til transportformål. Et slikt krav skal fremmes innen utgangen av 2018.
5. Stortinget ber regjeringen årlig utforme kjøpsavgiftene på nye personbiler ut fra et mål om at 9 av 10 nye biler som selges i 2021, skal være nullutslippsbiler.
6. Stortinget ber regjeringen foreslå å innføre full CO₂-komponent i engangsavgiften for lette varebiler (grønne skilter) og legge dette fram senest i forbindelse med revidert nasjonalbudsjett 2018.

7. Stortinget ber regjeringen foreslå en engangsavgift for tyngre kjøretøy som fremmer energieffektivisering og nullutslippsteknologi og legge dette fram senest i forbindelse med revidert nasjonalbudsjett 2018.
8. Stortinget ber regjeringen skjerpe målsettingen med bymiljøavtalene slik at målet blir å redusere samlet biltrafikk.
9. Stortinget ber regjeringen sikre at staten støtter store kollektivinvesteringer i de store byene med opptil 70 prosent av totalkostnaden mot at byene forplikter seg til å redusere biltrafikken, en overgang til fornybar og utslippsfri kollektivtrafikk og sørger for en miljøvennlig byutvikling.
10. Stortinget ber regjeringen utvide tilbudet om bymiljøavtaler til flere byer i tråd med fagetatens anbefaling.
11. Stortinget ber regjeringen innfase krav til alle cruise-skip som skal seile i norsk farvann, om å kunne bruke landstrøm fra 1. januar 2021.
12. Stortinget ber regjeringen sørge for at alle fartøyene på kyststruten Bergen–Kirkenes kan seile utslippsfritt minimum én time inn og ut av havnen, i det utlyste anbudet.
13. Stortinget ber regjeringen sørge for at det blir tilgang til landstrøm i alle havner på kyststruten innen oppstart av neste kontraktperiode fra 2020/2021.
14. Stortinget ber regjeringen stille krav til nullutslipp fra cruiseskip, hurtigruta og øvrige skip som brukes i turistsammenheng, i viktige turistfjorder, som f.eks. verdensarvfjordene og Trollfjorden.
15. Stortinget ber regjeringen fremme forslag om en ordning med en avgift på gods som fraktes med bil, til belønning for frakt av gods på bane eller kjø, i tråd med anbefalingene fra utvalget for godsstrategi.
16. Stortinget ber regjeringen fremme forslag om gradvis å endre CO₂-avgiften for hele maritim sektor og fremme forslag om innføring av en CO₂-avgift uten refusjonsordning for fiskeflåten, med mulighet for næringen til å inngå avtale etter modell fra NOx-fondet for å gjennomføre reduksjoner i utslippene. Innbetalingen differensieres etter fartøystørrelse, og den minste delen av fiskeflåten favoriseres ved å øke fiskerfradraget.
17. Stortinget ber regjeringen sørge for at alle nye opp-drettsanlegg og driftsfartøy for disse anleggene skal drives med nullutslippsteknologi eller fornybart drivstoff senest fra 2020.
18. Stortinget ber regjeringen stoppe planleggingen av en tredje rullebane på Gardermoen.
19. Stortinget ber regjeringen utrede en palmeoljeavgift fram mot forslag til revidert statsbudsjett for 2018, med sikte på å innføre det i løpet av 2018.
20. Stortinget ber regjeringen utarbeide en forskrift som varsler et forbud mot bruk av fossil olje til varmeformål i industrien fra senest 2023. Forskriften må legges fram av regjeringen i stortingsperioden 2017–2021.
21. Stortinget ber regjeringen endre utslippstillatelsene for ikke-kvotepiktig industri slik at fossil energi til varmeformål fases ut innen utgangen av 2021.
22. Stortinget ber regjeringen i løpet av 2018 legge fram et forslag om forbud mot å installere ny fossil varmekapasitet som ikke har CO₂-fangst og -lagring, i industrien.
23. Stortinget ber regjeringen senest våren 2018 legge fram en stortingsmelding som avklarer finansieringsmodellen for fangst og lagring av CO₂ i Norge, slik at man sikrer investeringsbeslutning for prosjektene innen 2019.
24. Stortinget ber regjeringen pålegge Enova å stimulere til økt bruk av trekull i ferrolegeringsindustrien gjennom risikoavlastning og støtte til industriskala demonstrasjonsanlegg og fullskala pilotprosjekt for norsk produksjon av trekull.
25. Stortinget ber regjeringen pålegge Enova å stimulere til økt bruk av hydrogen som reduksjonsmiddel gjennom risikoavlastning og støtte til industriskala demonstrasjonsanlegg og fullskala pilotprosjekt.
26. Stortinget ber regjeringen om at forbud mot fossil gass til oppvarming av bygninger gjeldene fra 2020, vedtas i løpet av 2018 slik at bransjen kan forberede innføringen.
27. Stortinget ber regjeringen om at forbud mot fossil oppvarming i veksthus og i bygninger der det tørkes korn, gjeldende fra 2020, vedtas i løpet av 2018 slik at bransjen kan forberede innføringen.
28. Stortinget ber regjeringen utvide forbudet mot fossil oppvarming fra 2020 til å gjelde forbud mot oppvarming i midlertidige bygg, og at endringen vedtas i løpet av 2018 slik at bransjen kan forberede innføringen.
29. Stortinget ber regjeringen innlemme innendørs byggvarme under byggefasen, inkludert betongherding og fasadetørk, som en del av forbudet mot fossil oppvarming fra 2020 og vedta denne endringen i løpet av 2018 slik at bransjen kan forberede innføringen.
30. Stortinget ber regjeringen i løpet av 2018 varsle forbud mot både fossil olje og gass i fjernvarmeanlegg fra senest 1. januar 2020.
31. Stortinget ber regjeringen endre regelverket for offentlige anskaffelser slik at det i alle byggeprosjekter som lyses ut på offentlig anbud, stilles krav om nullutslippsteknologi der dette er teknisk mulig. Dersom det ikke er mulig, skal det stilles konkrete energi- og utslippskrav.

32. Stortinget ber regjeringen på egnet måte fremme forslag om et norsk regelverk for jevnlig energikartlegging i større virksomheter – med tanke på at kartleggingen skal utløse kostnadseffektive energieffektiviseringstiltak.
33. Stortinget ber regjeringen legge fram en utredning om hvordan det offentlige som leietaker kan stille krav om minst energiklasse A i alle nye leiekontrakter.
34. Stortinget ber regjeringen gi Miljødirektoratet i oppdrag å endre utslippstillatelsen til Hammerfest LNG slik at gasskraftverket erstattes med kraft fra nettet, og gi Statnett i oppdrag å forsterke kraftinfrastrukturen ut til Melkøya.
35. Stortinget ber regjeringen gi Miljødirektoratet i oppdrag å vurdere endret utslippstillatelse til Kårstø-terminalen med sikte på elektrifisering av terminalen med kraft fra nettet, og legge fram en egen sak til Stortinget om dette.
36. Stortinget ber regjeringen stanse 24. konsesjonsrunde og tildeling i forhåndsdefinerte områder.
37. Stortinget ber regjeringen gi Miljødirektoratet og Oljedirektoratet pålegg om å stille krav til nullutslipp av klimagasser i forbindelse med forsyning av energi til alle nye oljeinstallasjoner og stille dette som vilkår i alle pågående konsesjonsrunder.
38. Stortinget ber regjeringen legge fram en plan for hel- eller delelektrifisering av eksisterende felt for å nå klimamålene fram mot 2030 og 2050. Stortinget ber regjeringen særlig vurdere elektrifisering av sørlige Nordsjøen og inkludere mulighetene for å kombinere elektrifiseringen med en demonstrasjons-park for havvind.
39. Stortinget ber regjeringen innfase krav til alle supplyskip som skal seile i norsk farvann, om å kunne motta landstrøm fra 1. januar 2019.
40. Stortinget ber regjeringen utvide omsetningspåbudet av bærekraftig biodrivstoff, herunder andre generasjons biodrivstoff fra tre og restavfall, til å omfatte avgiftsfri diesel.
41. Stortinget ber regjeringen ta initiativ til å opprette bransjefond for all plastbruk for å få til en omlegging til fossilfri plast, med utvidelse av eller etter modell av Handelens miljøfond for plastposer og med iverksetting fra 1. januar 2019.
42. Stortinget ber regjeringen innføre krav til og miljøvekting av fossilfri (plast- og) materialbruk for alle offentlige anskaffelser.

10. oktober 2017

Audun Lysbakken

Lars Haltbrekken

Kari Elisabeth Kaski

Arne Nævra

Torgeir Knag Fylkesnes

